

Slovensko: nižší podiel pohľadávok po splatnosti, ale zvyšujúca sa priemerná doba inkasa pohľadávky

Atradius Barometer platobnej morálky

HDP
(v miliónoch eur)

€ 2970,57

Miera rastu HDP
(2018 - predpoklad)

3,2 %

Ročný percentuálny rast vývozu
(2018 - predpoklad)

4,1 %

Ročný percentuálny rast dovozu
(2018 - predpoklad)

4,2 %

Zdroj: Oxford Economics, MIT OEC

vývozných odvetví

Top5

Strojárstvo/Elektronika

Preprava

Kovospracujúci
priemyselVýrobky z plastov/
gumárenský
priemyselMinerálne oleje
a produktyvývozných
destinácií

Top5

Nemecko

Česká republika

Francúzsko

Rakúsko

Veľká Británia

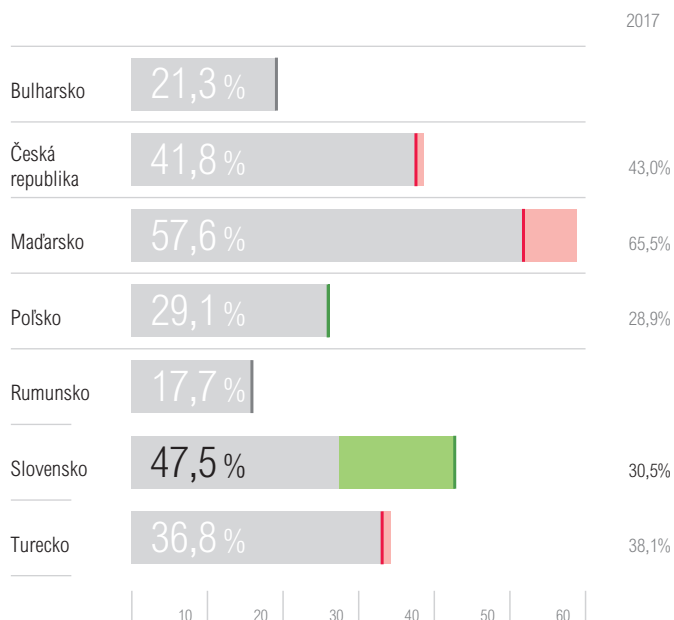
Na základe zistení Atradius, rok 2018 je tretím po sebe idúcim rokom, v ktorom Slovensko zvyšuje podiel obchodovania na odložených splatnostiach. Respondenti uvádzali oneskorené platby menej často a v oveľa nižšom podiele fakturácie ako pred rokom a zlepšenie finančného toku z fakturácie na splatnosti.

Aj napriek zlepšeniam, priemerná doba inkasa pohľadávky sa zvýšila a 27,5% respondentov uviedlo, že ich podnikanie bolo ovplyvnené oneskorenými platbami.

Vysoký nárast predaja na obchodné úvery

Rovnako ako podobné spoločnosti v Maďarsku, aj respondenti na Slovensku sa v roku 2018 sa najviac spoliehajú na predaj s odloženými splatnosťami. Naopak v Maďarsku pomer celkového B2B predaja s odloženými splatnosťami tento rok poklesol, pričom respondenti na Slovensku uviedli značný nárast predaja na splatnosti. Na Slovensku sa jedná sa o tretí, po sebe nasledujúci rok rastu predaja s odloženými splatnosťami a priemerný podiel B2B predaja realizovaného na splatnosti dosiahol 47,5% v roku 2018, pričom v roku 2017 bol na úrovni 30,5%. Slovenskí respondenti sú menej ochotní predávať na splatnosti zahraničným spoločnostiam ako domácim spoločnostiam (44,1% a 50,9% v danom poradí).

Podiel celkového B2B predaja na odložených splatnostiach

Vzorka: dopytované spoločnosti (aktívne na domácom a zahraničnom obchode)
Zdroj: Atradius Payment Practices Barometer – September 2018

Na základe výsledkov prieskumu, poskytovanie odložených splatností pri domácom predaji je odmenou za dlhodobé obchodné vzťahy ako aj pritiahnutie nových odberateľov. Ak vezmeme do úvahy bežnú prax na Slovensku, predaj na obchodný úver je taktiež využívaný ako cesta k prístupu na trh ako aj prostriedok jednoduchšieho predaja. Slabá platobná disciplína je hlavnou príčinou pre respondentov (21,1%) na odmietnutie predaja na splatnosti.

» *Obchodujeme s našimi odberateľmi na odložené splatnosti, pretože máme s nimi veľmi dobré obchodné vzťahy a dôverujeme im.*«

Respondent prieskumu · chemické odvetvie

Hlavné dôvody poskytovania odložených splatností zahraničným spoločnostiam kopírujú tie isté dôvody ako pri obchodovaní s domácimi odberateľmi – v prvom rade je to ako odmena pre verných odberateľov, ale aj pritiahnutie nových. Nedostatok informácií ohľadom platobnej morálky ako aj celkového podnikania odberateľa u slovenských respondentov spôsobí, že neposkytnú odložené splatnosti svojim zahraničným obchodným partnerom (zmienilo sa 12,8% respondentov).

» *S našimi zahraničnými obchodnými partnermi obchodujeme na odložených splatnostiach vzhľadom na ich dobrú platobnú morálku.*«

Respondent prieskumu · elektronické odvetvie

Očakávanie ďalšieho zhoršenia priemernej doby inkasa pohľadávky

75,9% respondentov na Slovensku uviedlo časté oneskorené platby domácimi ako aj zahraničnými odberateľmi, čo je o 5 percentuálnych bodov nižšie v porovnaní s rokom 2017. Jedná sa o najvýznamnejší pokles v rámci celého regiónu strednej a východnej Európy. Domáci odberatelia boli uvedení ako tí, ktorí častejšie platia neskôr ako zahraniční odberatelia (86,3%; v porovnaní s 65,4%).

Na Slovensku v roku 2018 pomer oneskorených platieb faktúr s odloženou splatnosťou značne poklesol skoro až o 17 percentuálnych bodov. Jednoznačný pokles vidíme v porovnaní rokov 2017 (41,5%) a 2018 (25,1%). Jedná sa o najväčšiu zmenu v regióne a ide o najnižší pomer faktúr po splatnosti naprieč celým regiónom strednej a východnej Európy, resp. v tých krajinách v ktorých sa prieskum realizoval.

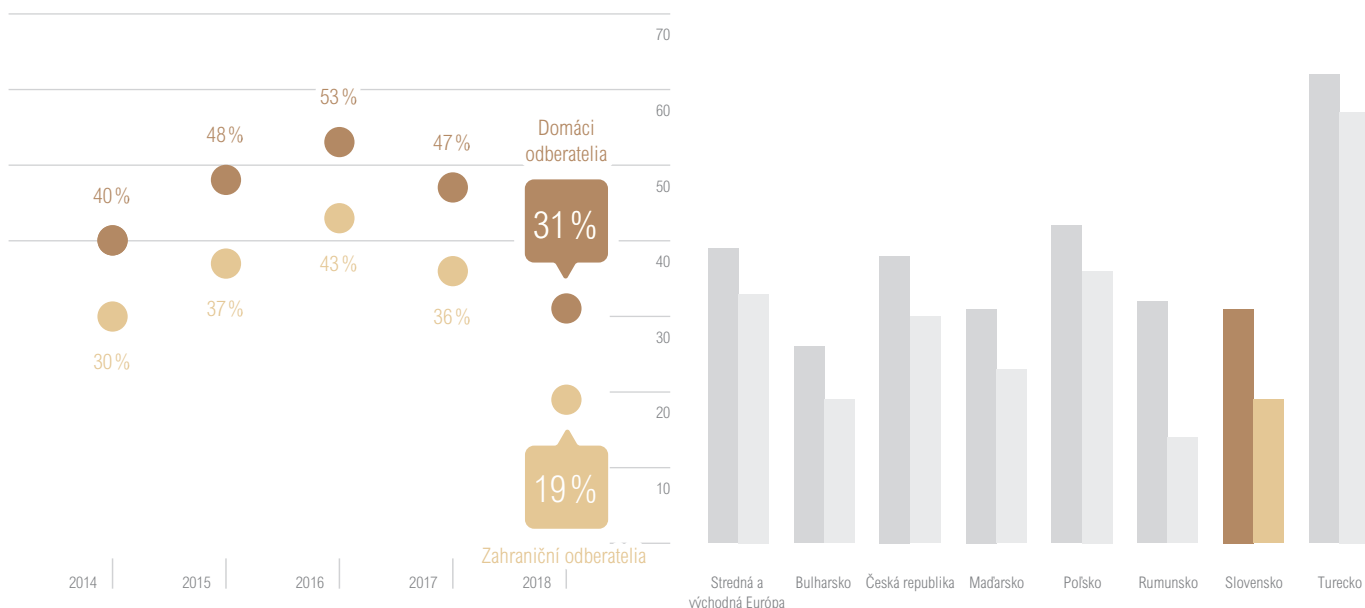
Po miernom znížení z 39 dní v roku 2016 na 38 dní v roku 2017, priemerná doba inkasa pohľadávky sa opätovne zvýšila na 43 dni. To môže byť spôsobené platbami realizovaným až viac ako 90 dní po splatnosti, či už domácimi alebo zahraničnými odberateľmi. 19,8% slovenských respondentov predpovedalo mierne navýšenie doby inkasa pohľadávky v ich spoločnosti v nadchádzajúcich 12 mesiacoch. Väčšina respondentov (72,6%) neočakáva žiadne zmeny.

Kratšie splatnosti faktúr a rýchlejší peňažný tok

Platobné podmienky sa na Slovensku tento rok skrátili ako pre domácich, tak aj pre zahraničných odberateľov. Domácim odberateľom sa poskytujú v priemere 30 dňové splatnosti, čiže o 3 dni kratšie ako v roku 2017. Zahraničným odberateľom sú poskytované v priemere 33 dňové splatnosti, čo je o 5 dní kratšie ako v roku 2017. Na Slovensku 79,4% respondentov uviedlo, že je málo pravdepodobné, aby rozlišovali medzi domácimi a zahraničnými odberateľmi v poskytovaní odložených splatností. Jedná sa o najvyššie percento vo východnej Európe. Z tých, ktorí rozlišovanie pri poskytovaní odložených splatností spomenuli, 12,2% uviedlo, že svojim domácim odberateľom skôr poskytnú dlhšie odložené splatnosti a 8,4% respondentov uviedlo, že domácim odberateľom poskytujú skôr kratšie odložené splatnosti ako svojim zahraničným odberateľom. Hlavným dôvodom v rozlišovaní platobných podmienok na Slovensku sú interné nariadenia spoločností, platobné podmienky na domácom trhu určené zákonom a bežnou praxou v konkrétnych odvetviach.

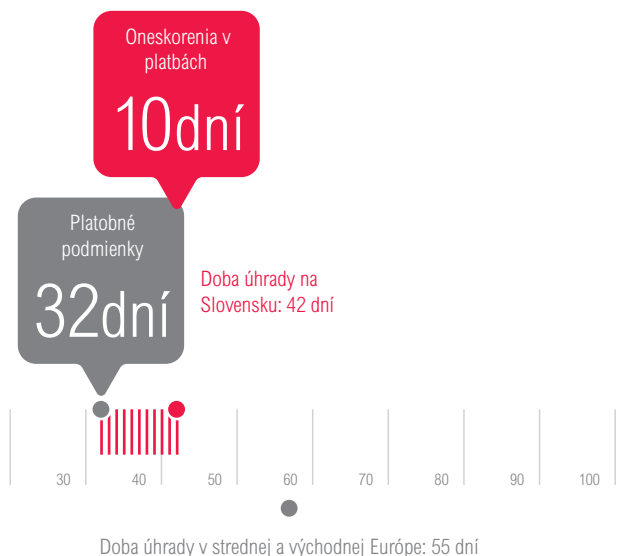
V roku 2018 sa dodávateľom skrátili priemerné oneskorenia v platbách u domácich odberateľov o šesť dní (v priemere na 12 dní) a u zahraničných odberateľov o tri dni (v priemere o 9 dní). Na základe skrátenia priemerných platobných podmienok a oneskorení v platbách, priemerná dĺžka úhrady sa na Slovensku znížila z 51 dní (2017) na 42 dni v tomto roku. To pre respondentov znamená rýchlejšiu úhradu faktúr a peňažný tok.

Oneskorené pohľadávky z obchodného styku na Slovensku (v priemere %)

Vzorka: dopytované spoločnosti (aktívne na domácom a zahraničnom obchode)
Zdroj: Atradius Payment Practices Barometer – September 2018

Doba úhrady pohľadávky na Slovensku

dní =priemer v dňoch

Vzorka: dopytované spoločnosti (aktívne na domácom a zahraničnom obchode)

Zdroj: Atradius Payment Practices Barometer – September 2018

Oneskorenia v platbách u domácich odberateľov sa objavujú hlavne z dôvodu nedostatočných finančných zdrojov (uviedlo 64,0% slovenských respondentov), pričom odberatelia využívajú nezaplatené faktúry ako formu financovania (42,1% respondentov). Percento respondentov, ktorí uviedli tieto dôvody oneskorenia sa značne zvýšilo v roku 2018 a je ich oveľa viac ako v rámci regiónu (30,9%). Ešte vyššie percento respondentov (57,0%) bolo

89,2% slovenských respondentov uviedlo, že podvody na DPH nemali vplyv na platobnú disciplínu odberateľov. To môže aj znamenať, že odberatelia, ktorí sa na DPH podvodoch podieľajú, nechcú zbytočne na svoje podnikanie upozorňovať.

zistené v Českej republike, kde uvádzajú, že domáci odberatelia využívajú nezaplatené faktúry ako formu financovania ako najhlavnejší dôvod oneskorených platieb. 89,2% slovenských respondentov uviedlo, že podvody na DPH nemali vplyv na platobnú disciplínu odberateľov. To môže aj znamenať, že odberatelia, ktorí sa na DPH podvodoch podieľajú, nechcú zbytočne na svoje podnikanie upozorňovať.

Ak sa pozrieme na hlavné dôvody oneskorených platieb zahraničnými odberateľmi, 61,3% slovenských respondentov uviedlo, že nezaplatené faktúry využívajú hlavne ako formu financovania. Percento respondentov, ktorí uvedené tvrdia, sa skoro zdvojnásobilo oproti roku 2017 (32,0%) a je najvyššie v rámci celého regiónu. Druhý najčastejší dôvod oneskorených platieb u zahraničných odberateľov je nedostatočný prístup k finančným zdrojom (uviedlo 32,3% respondentov).

Najväčšia časť slovenských respondentov (72,5%) potvrdila, že oneskorené platby nemali významný dopad na ich podnikanie. 11,1% respondentov uviedlo, že oneskorené platby mali dopad na ich vlastné oneskorenie platieb svojim dodávateľom a 8,8% muselo požiadať banku o prečerpanie svojho účtu. U 8,2% slovenských dodávateľov oneskorené platby spôsobili stratu.

Respondenti na Slovensku fakturujú prevažne elektronicky

Väčšina respondentov na Slovensku (70,2%) uviedlo, že svojim odberateľom zasielajú elektronické faktúry. Na druhej strane 27,9% respondentov uviedlo, že nevyužívajú elektronickú fakturáciu. 1,5% respondentov uviedlo, že síce nevyužívajú elektronickú fakturáciu, ale majú ju v úmysle zaviesť ešte v roku 2018. Iba 1% uviedlo, že už viac neposielajú faktúry online.

58,1% slovenských respondentov uviedlo, že si nemyslia, že by e-fakturácia mala nejaký vplyv na trvanie úhrad. 41,9% uviedlo, že e-fakturácia viedla k rýchlejšim úhradám faktúr odberateľmi. Žiaden respondent neuviedol spomalenie platieb po zavedení online fakturácie.

27,9% slovenských respondentov uviedlo, že v roku 2018 majú v úmysle zaviesť online fakturáciu.

odvetví v dovoze

Top5

Slovensko sa tiež obáva protekcionizmu USA a prudkého spomalenia čínskej ekonomiky

Vo všetkých krajinách strednej a východnej Európy, tak aj na Slovensku sme sa pýtali na hodnotenie, ďalších potenciálnych rizík brzdiacich rast globálnej ekonomiky, podľa poradia dôležitosti. Protekcionizmus USA prechádzajúci do obchodnej vojny, zavádzajúca politika FEDu, prudké spomalenie čínskej ekonomiky a geopolitické riziká. Po Turecku má Slovensko druhé najvyššie percento respondentov (42,8%), ktorí veria, že protekcionizmus USA je najväčšie riziko ohrozujúce globálny rast. Iní respondenti 25,9% na Slovensku súhlasili s tým, že protekcionizmus USA nemusí byť najväčším rizikom pre globálny rast, ale definitívne má na globálny obchod značný vplyv. Menej slovenských respondentov (12,9%) nesúhlasí s týmto názorom a považuje protekcionizmus USA ako najmenšie riziko globálneho rastu. Tento počet respondentov bol aj najnižší v rámci celého stredného a východného regiónu. 42,0% slovenských respondentov (verzus 22,0% na regionálnej úrovni) považujú čínske prudké spomalenie ekonomiky ako najväčšie riziko pre globálny rast.

Strojárstvo/Elektronika

Preprava

Kovospracujúci priemysel

Minerálne oleje a produkty

Rôzne

krajín dovozu

Top5

Nemecko

Česká republika

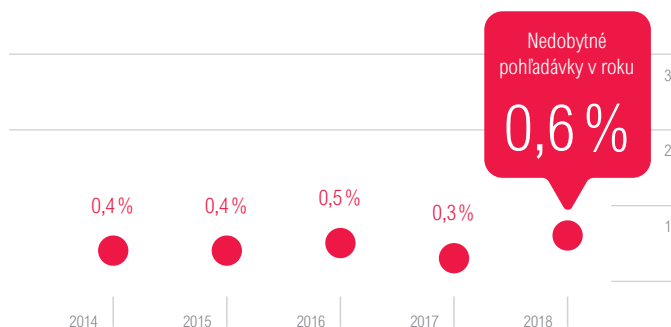
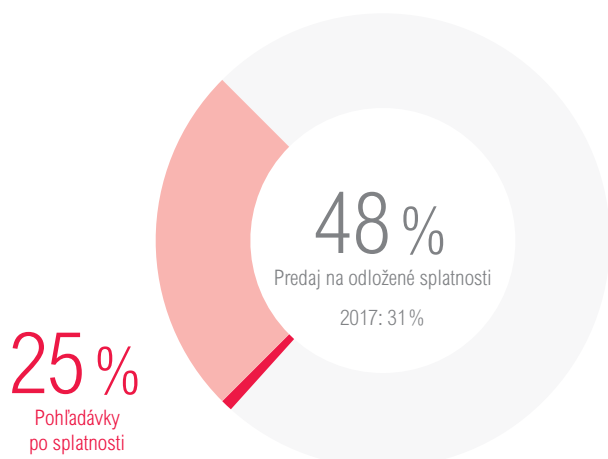
Čína

Poľsko

Južná Kórea

Nedobytné pohľadávky z obchodného styku na Slovensku

(% z celkového objemu B2B pohľadávok)

Vzorka: dopytované spoločnosti (aktívne na domácom a zahraničnom obchode)
Zdroj: Atradius Payment Practices Barometer – September 2018

Slovenskí respondenti čelia bankrotom v najväčšej miere

V roku 2018 sa na Slovensku priemerný podiel nedobytných pohľadávok zdvojnásobil v porovnaní s minulým rokom a ustálil sa na úrovni 0,6%. Napriek zvýšeniu ich podielu, Slovensko má stále najnižší podiel nedobytných pohľadávok v rámci krajín strednej a východnej Európy, kde prieskum prebiehal. Pohľadávky voči domácim odberateľom boli odpisované oveľa častejšie ako pohľadávky voči zahraničným odberateľom.

Nedobytné pohľadávky pochádzajú najčastejšie od odberateľov z chemického, prepravného, strojárskoho priemyslu, stavebníctva, v sektore tovaru dlhodobej spotreby a služieb. Hlavný dôvod pre odpísanie pohľadávok je ten istý, tak ako uviedli aj všetky ostatné dotazované krajiny v rámci strednej a východnej Európy. Dôvod bol väčšinou bankrot odberateľa alebo spoločnosť ukončila podnikanie, čo uviedlo 76,4% respondentov. Slovensko malo najvyššie percento respondentov, ktorí dané dôvody uviedli. Druhý najčastejší dôvod pre odpisovanie pohľadávok bola neschopnosť lokalizovať odberateľa (uviedlo 23,6% respondentov).

Optimizmus ohľadom platobnej morálky odberateľov v nasledujúcich 12 mesiacoch

V roku 2018 sa odberatelia v kovspracujúcom priemysle a v preprave tešili z dlhších priemerných odložených splatností (51 dní a 41 dní v uvedenom poradí) v porovnaní s celkovou priemernou splatnosťou v krajine, ktorá bola 32 dní. Na druhej strane, odberatelia v obchodných službách museli platiť oveľa rýchlejšie, v priemere do 23 dní.

Dodávatelia na Slovensku uviedli, že odberatelia v stavebníctve a strojárstve sú najpomalší v úhrade faktúr. Odberatelia v týchto sektoroch platili v priemere 16 a 7 dní po splatnosti faktúry. Hlavnou príčinou oneskorených úhrad v stavebníctve je nedostatočný prístup k finančným zdrojom (uvádzalo 54,0% respondentov) a odberatelia používajú nezaplatené faktúry ako formu financovania (spomenuté v prípade 49,0% slovenských respondentov). Respondenti v strojárskom sektore uviedli pomalé úhrady pre tie isté dôvody - 67,0% uviedlo nedostatočný prístup k finančným zdrojom a 54,0% odberateľov využíva neuhradené faktúry ako zdroj financovania.

Pri pohľade do budúcnosti, väčšina slovenských respondentov neočakáva zmeny v platobnej morálke svojich odberateľov v stavebníctve a v strojárskom priemysle. Tí, ktorí predpovedajú zmeny, sú mierne optimistickí; 25% respondentov očakáva mierne zlepšenie v stavebníctve a 18% v strojárskom priemysle v nasledujúcich 12 mesiacoch.

Odberatelia v strojárskom priemysle boli najpomalšími platcami faktúr.

Dizajn prieskumu pre strednú a východnú Európu

Ciele prieskumu

Atradius vykonal ročnú revíziu medzinárodnej platobnej morálky spoločností v rámci prieskumu nazvaného "Atradius Barometer platobnej morálky". V tomto prieskume sa zameriavame na spoločnosti v strednej a východnej Európe v rámci 7 krajín a je súčasťou vydania Atradius Barometer platobnej morálky roku 2018 (Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko a Turecko).

Využitím dotazníka, Ilisia Research zrealizoval sieť 1 447 rozhovorov. Všetky rozhovory boli realizované exkluzívne pre Atradius a bez kombinovania tém.

Rozsah prieskumu

- Bežná populácia: monitoring v spoločnostiach zo 7 krajín (Bulharsko, Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko, Slovensko a Turecko). Rozhovory boli realizované s osobami zodpovednými za riadenie pohľadávok.
- Proces výberu – Internetový prieskum: spoločnosti boli vybrané a kontaktované použitím medzinárodného internetového panelu. Na začiatku rozhovoru prebehlo overenie, či sa jedná o vhodnú osobu na rozhovor a kontrola kvót.
- Vzorka: celkovo N=1447 osôb poskytlo rozhovor (približne n=200 osôb za krajinu). V každej krajine bola kvóta zachovaná podľa štyroch veľkostí podnikov.
- Rozhovor: Osobné rozhovory pomocou webu (WAPI) s dĺžkou približne 15 minút. Rozhovory sa uskutočnili v Q2 roku 2018.

Prehľad vzorky – Celkovo realizovaných rozhovorov = 1 447

Krajina	n	%
Bulharsko	200	13,8%
Česká republika	202	14,0%
Maďarsko	203	14,0%
Poľsko	216	14,9%
Rumunsko	201	13,9%
Slovensko	201	13,9%
Turecko	224	15,5%

Priemysel	n	%
Výroba	463	32,0%
Veľkoobchod / Maloobchod / Distribúcia	435	30,1%
Služby	549	37,9%

Veľkosť podniku	n	%
Mikro podniky	560	38,7%
Malé a stredne veľké podniky (SME)	788	54,5%
Veľké podniky	99	6,8%

Môže sa stať, že výsledky sa od 100% odchyľujú jedným percentom nahor alebo nadol. Je to dôsledok zaokrúhľovania výsledkov. Uprednostnili sme neupravovanie výsledkov tak, aby sa výstup presne rovnal 100%, ale ponechali sme jednotlivé výsledky ako z prieskumu vyšli, s cieľom ich najpresnejšej možnej prezentácie.

Štatistická príloha

Detailné grafy a údaje nájdete v Štatistickej prílohe pre strednú a východnú Európu. Je súčasťou Atradius Barometer platobnej morálky, September 2018 dostupnej na

www.atradius.com/publications

[Stiahnutie v PDF formáte](#) (Len v angličtine).

VÝSLEDKY PRIESKUMU

PLÁN PRIESKUMU

ŠTATISTICKÁ PRÍLOHA

Zrieknutie sa zodpovednosti

Táto správa je určená pre informačné účely a nie je určená ako odporúčenie týkajúce sa konkrétnych transakcií, investícií a stratégií, v žiadnom prípade a pre žiadneho čitateľa. Čitatelia si musia urobiť svoje vlastné nezávislé rozhodnutia, obchodné alebo iné, pokiaľ ide o poskytované informácie. Aj keď sme urobili maximum pre zabezpečenie, aby informácie obsiahnuté v tejto správe boli získané zo spoľahlivých zdrojov, Atradius nenesie zodpovednosť za žiadne chyby, opomenutia, alebo výsledky získané z použitia týchto informácií.

Všetky informácie v tejto správe sú poskytované „tak ako sú“, bez záruky úplnosti, presnosti, včasnosti alebo z výsledkov získaných z ich používania a bez akejkoľvek záruky, vyslovenej alebo implikovanej. V žiadnom prípade Atradius, jeho spriaznené spoločnosti, korporácie alebo partneri, zástupcovia alebo jeho zamestnanci, nenesú zodpovednosť voči Vám, akejkoľvek ďalšej osobe za akékoľvek

rozhodnutia uskutočnené, alebo opatrenia prijaté v súvislosti s informáciami uvedenými v tejto správe alebo za žiadne následné, zvláštne alebo podobné škody, aj keď upozorní na možnosť takýchto škôd.

Copyright **Atradius N.V.** 2018

Ak po prečítaní tohto prieskumu by ste chceli obdržať **viac informácií o ochrane Vašich pohľadávok voči nezaplateniu** Vašimi odberateľmi, môžete navštíviť [Atradius stránku](#) alebo ak máte konkrétnejšie otázky, prosím, [nechajte nám odkaz](#) a produktový špecialista Vám zavolá späť. V časti Publikácie môžete nájsť rôzne ďalšie Atradius publikácie zameriavajúce sa na globálnu ekonomiku, vrátane publikácií o jednotlivých krajinách, analýzy odvetví, rady na riadenie pohľadávok a eseje k aktuálnym obchodným otázkam.

[Nahláste sa](#) na zasielanie oznámení o Publikáciách a zasielanie mailov na týždennej báze, aby sme Vás mohli informovať ohľadom nových publikácií.

Pre viac informácií ohľadom **procesu vymáhania pohľadávok v B2B** na Slovensku a vo svete, prosím, pozrite si Global Collections Review od Atradius Collections (stiahnutie zdarma po registrácii), dostupný od na www.atradius-collections.com

Spojte sa so spoločnosťou Atradius na sociálnych médiách

Twitter? Nasledujte [@Atradius](#) alebo vyhľadajte [#atradiusppb](#)

Atradius Crédito y Caución S.A. de Seguros y Reaseguros
pobočka poisťovne z iného členského štátu
Rajská 7, 811 08 Bratislava
Slovensko

info.sk@atradius.com
www.atradius.sk